

ORSZÁGOS BETÉTBIZTOSÍTÁSI ALAP
Budapest, II. Csalogány u. 9-11.

B E S Z Á M O L Ó

az Országos Betétbiztosítási Alap 1993. évi gazdálkodásáról

Budapest, 1994. május 12.

Tartalomjegyzék

A. Általános rész

1. Az gazdasági környezet és az OBA bemutatása
 - 1.1 Az OBA tagintézetek
 - 1.2 Az Alap tevékenységi köre
 - 1.3 Az Alap forrásai
 - 1.4 Az Alap irányító és ellenőrző testülete
2. Az Alap számviteli politikájának fő vonásai
 - 2.1 Könyvvizetés és a beszámolás formája
 - 2.2 A beszámolóban alkalmazott értékelési eljárások ismertetése mérlegtételenként
 - 2.3 Az értékcsökkenés elszámolási módszerének ismertetése

B. A mérleg és az eredménykimutatás tételeihez kapcsolódó részletezések

3. Az eszközállomány összetétele
 - 3.1 Befektetett eszközök
 - 3.1.1 Immateriális javak
 - 3.1.2 Tárgyi eszközök
 - 3.1.3 Befektetett pénzügyi eszközök
 - 3.2 Forgóeszközök
 - 3.2.1 Követelések
 - 3.2.2 Értékpapírok
 - 3.2.3 Pénzeszközök
4. Források megoszlása
 - 4.1 Saját tőke
 - 4.2 Kötelezettségek alakulása
 - 4.3 Céltartalékképzés
 - 4.4 Passzív időbeli elhatárolások
5. Az eredménykimutatás egyes tételeihez kapcsolódó kiegészítések
 - 5.1 Bevételek alakulása
 - 5.2 A költségek költségnemenkénti alakulásának bemutatása
 - 5.3 Ráfordítások, a Heves és Vidéke Takarékszövetkezetnél befagyott betétek OBA biztosítás hatálya alá eső kifizetésének járulékos költségei
6. A vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmi helyzet alakulása
7. Az értékpapír portfólió bemutatása
8. Az eredmény alakulásának összegző értékelése
9. Egyéb információk
 - 9.1 PHARE program, szaktanácsadás
 - 9.2 Hitelezői választmány megalakítása
 - 9.3 Célrészjegyek kárpótlási kifizetése az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség (OTSZ) által felajánlott összegből

Statisztikai számjel: 10830516-6719-916-01
ORSZÁGOS BETÉTBIZTOSÍTÁSI ALAP
 Mérleg ESZKÖZÖK (aktívák)

Adatok e Ft

ESZKÖZÖK	Nyitó 1993.III.31.	Záró 1993.XII.31.
A. Befektetett eszközök	0	29.686
I. Immateriális javak	0	5.207
1. Vagyoni értékű jogok	0	0
2. Szellemi termékek	0	5.207
3. Alapítás, átszervezés aktivált értéke	0	0
II. Tárgyi eszközök	0	24.222
1. Ingatlanok	0	0
2. Berendezések, felsz., járművek	0	24.222
3. Beruházások	0	0
4. Beruházásokra adott előlegek	0	0
III. Befektetett pénzügyi eszközök	0	257
B. Forgóeszközök	609.544	780.108
I. Készletek	0	0
1. Anyagok	0	0
2. Áruk	0	0
3. Alvállalkozói teljesítmények	0	0
4. Készletekre adott előlegek	0	0
II. Követelések	609.544	201.095
1. Tagintézetekkel szembeni köv.	0	191.988
a) díjkövetelések	0	-4
b) Alapra átszállt követelések	0	191.992
c) visszterhes köt. váll. utáni díjak	0	0
2. Pénzintézetekkel szembeni egy. köv.	0	0
3. Betétesekkel szembeni követelések	0	0
4. Állammal szembeni követelések	0	5.135
5. Egyéb követelések	609.544	3.972
III. Értékpapírok	0	498.062
1. Állampapírok	0	466.000
2. Egyéb értékpapírok	0	32.062
IV. Pénzeszközök	0	80.951
1. Pénztár, csekkek	0	12
2. Bankbetétek	0	80.939
C. Aktív időbeli elhatárolások	0	2.624
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	609.544	812.418

Budapest, 1994. május 12.



Terták Elemér
 ügyvezető igazgató

Statisztikai számjel: 10830516-6719-916-01

ORSZÁGOS BETÉTBIZTOSÍTÁSI ALAP

Mérleg FORRÁSOK (passzívák)

Adatok e Ft

FORRÁSOK	Nyitó 1993.III.31.	Záró 1993.XII.31.
D. Saját tőke	609.544	624.991
I. Alaptőke	609.544	662.693
II. Tartalék	0	-540
IV. Mérleg szerinti eredmény	0	-37.162
E. Céltartalék	0	172.792
F. Kötelezettségek	0	7.679
I. Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
II. Rövid lejáratú kötelezettségek	0	7.679
1. Tagintézetekkel szembeni köt..	0	0
2. Rövid lejáratú hitelek	0	0
3. Betétesekkel szembeni köt.	0	0
4. Állammal szembeni köt.	0	3.432
5. Egyéb rövid lejáratú köt.	0	4.247
G. Passzív időbeli elhatárolások	0	6.956
FORRÁSOK ÖSSZESEN	609.544	812.418

Budapest, 1994. május 12.



Terták Elemér
ügyvezető igazgató

Statisztikai számjel: 10830516-6719-916-01

ORSZÁGOS BETÉTBIZTOSÍTÁSI ALAP

Eredménykimutatás (összköltség eljárással)

Adatok e Ft

	Megnevezés	1993.
01.	Tagintézetekkel szemben elszámolt díjbevételek	194.791
02.	Betétesek megbízásából behajtott követelések utáni díjbevételek	0
03.	Állami garanciával biztosított betétek kifizetése utáni jutalékbevételek	5.135
I.	Betétbiztosításból eredő bevételek (01.+02.+03.)	199.926
II.	Egyéb bevételek	3.019
III.	Nem betétbiztosításból eredő bevételek	0
IV.	Pénzügyi műveletek bevételei	57.110
V.	Rendkívüli bevételek	0
05.	Befagyott betétek kifizetésével kapcsolatos ráfordítások	11.772
06.	Betétesek megbízásából behajtott követelésekkel kapcsolatos ráfordítások	0
07.	Állami garanciával biztosított betétek kifizetésével kapcsolatban felmerült ráfordítások	4.946
VI.	Betétbiztosításból eredő ráfordítások (05.+06.+07.)	16.718
VII.	Egyéb ráfordítások	21.659
	Céltartalék képzés	172.792
VIII.	Nem betétbiztosításból eredő ráfordítások	0
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	16
X.	Rendkívüli ráfordítások	5
08.	Anyagjellegű ráfordítások	2.344
09.	Személyi jellegű ráfordítások	30.722
10.	Értékcsökkenési leírás	2.537
11.	Egyéb költségek	50.424
XI.	Működési költségek (08.+09.+10.+11.)	86.027
A.	Mérleg szerinti eredmény (I.+II.+III.+IV.+V.-VI.-VII.-Céltartalék képzés -VIII.-IX.-X.-XI.)	-37.162

Budapest, 1994. május 12.



Terták Elemér
ügyvezető igazgató

A. Általános rész

Az Alap bemutatása

A társaság neve:	Országos Betétbiztosítási Alap, röviden: OBA
Székhelye:	1027 Budapest, Csalogány u. 9-11.
Alapítás módja:	1993. évi XXIV. törvény
Alapítás időpontja:	1993. III. 31.
Gazdálkodási forma:	331 Egyéb nem nyereségérdekeltségű szerv
Az Alap tevékenységi köre:	6719 A pénzügyi tevékenység máshova nem sorolt kiegészítő szolgáltatásai
Adószám:	10830516-1-01
TB törzsszám:	71882-6
Igazgatótanács tagjai:	Magyar Nemzeti Bank elnöke, Pénzügyminisztérium közigazgatási államtitkára, Állami Bankfelügyelet elnöke, Magyar Bankszövetség főtitkára, Országos Takarékszövetkezeti Szövetség elnöke, OBA ügyvezető igazgatója, valamint állandó helyetteseik.

1. Az OBA és a gazdasági környezet bemutatása

Összességében 1993-ban mind a reálgazdasági, mind a pénzügyi feltételek kedvezőtlenül alakultak. Az export-teljesítmények csökkenésére visszavezethetően a folyó fizetési mérleghiány jóval meghaladta a külföldi működő tőke beáramlást. A megtermelt GDP tovább csökkent, ugyanakkor a belföldi felhasználás bővült. Az államháztartás hiánya (a GDP arányában) a szándékolt csökkenés helyett tovább emelkedett. A fogyasztói árindex nem csökkent a tervezett mértékben. A negatív reálkamatokra visszavezethetően a nettó megtakarítási pozíció a vártnál kisebb mértékben javult.

Magyarországon 1993 végén 42 bank (melyből 2 nem tagunk) és 255 takarékszövetkezet működött. A kétszintű bankrendszer 1987. évi létrehozása után a pénzügyi szektor gyors mennyiségi bővülése mellett felszínre kerültek a minőségi fogyatékoságok:

- erősen szegmentált pénzügyi piac és a pénzügyi intézetek igen eltérő induló helyzete,
- ügyviteli, banktechnikai, informatikai elmaradás, zsinórendszer bevezetésének késlekedése,
- a viszonylag későn korszerűsített jogi-szabályozási környezet /pénzügyi, számviteli, csődtörvény/ megmutatta - akkor viszont felerősítve - a pénzügyi intézetek portfóliójának gyengeségeit, az addig látens veszteségeket,
- a gazdasági visszaesés következtében a hiteladósok pénzügyi helyzete, fizetőképessége tömegesen megromlott.

A kormányzat sorozatos intézkedéseket hozott a bankrendszer stabilizálása érdekében:

- 1992-ben eszközoldalán avatkozott be: államkötvényre cserélve a pénzügyi intézetek rossz hitelkintlévőségeit (hitelkonszolidáció),
- két szakaszban (1993-ban és 1994. első félévében) a rászoruló bankokat a céltartalék-képzés miatt megromlott tőkeellátottságuk ellensúlyozására feltőkésítette (bankkonszolidáció),
- folynak az előkészületek a megrendült helyzetű, de a problémákból külső segítséggel kilábalni képes banki ügyfelek hitelképességének helyreállítására (adóskonszolidáció),
- az év végén a takarékszövetkezetek többségének részvételével megalakult az **Országos Takarékszövetkezeti Intézményvédelmi Alap (OTIVA)** az ellenőrzés, a válságkezelés és az integráció hármasságával. Az OTIVA hivatott arra is, hogy a kormányzat segítségét eljuttassa a takarékszövetkezeti szektornak.

Ezen kormányzati intézkedések közé illeszkedett az OBA létrehozása.

1.1 Az Országos Betétbiztosítási Alap tagintézetei

Az Országos Betétbiztosítási Alap létrehozásáról és működésének részletes szabályairól szóló 1993. évi XXIV. törvény előírásai szerint az Alapnak kötelező jelleggel tagja minden olyan Magyarországon működő pénzügyi intézet, amely betétgyűjtéssel foglalkozik. Ez alól csak az alakulóban lévő hitelszövetkezetek jelentenek kivételt.

1993. december 31.-én 40 bank és 255 takarékpénztár tartozott az Alap tagintézetei közé. A bankok és a takarékszövetkezetek között mind a tőkeerőt, mind a szervezetséget tekintve nagyok a különbségek. A betétszámlák banki átlaga például 352 ezer darab, a

takarékszövetkezetek betétszámláinak átlaga pedig 7 ezer darab. A takarékszövetkezetek szerepe különösen a lakossági megtakarítások gyűjtésében jelentős, az összes betétállomány mintegy 10 százalékát, s a lakossági betétek közel 15 százalékát e pénzüintézetek kezelik.

1.2 Az Alap tevékenységi köre

Az Országos Betétbiztosítási Alapról szóló törvény az Alap feladatát a pénzüintézetek teljes életciklusát átfogva határozza meg. A problémamentesen működő tagintézetek kapcsolata a bevallásokra és a díjfizetésre korlátozódik. Ahogy súlyosbodnak egy tagintézet problémái, egyre inkább előtérbe kerül az Alap korai veszélyjelző, monitoring szerepe, akut esetben pedig a betétkifizetésre való felkészülés.

Az Alap legfontosabb feladata, hogy a tagintézeteknél elhelyezett betétek befagyása esetén az OBA törvény 37. § (2) bekezdése értelmében harminc napon belül megkezdje a betétesek részére az Alap által biztosított összegek kifizetését. (Befagyott betétnek minősül az olyan betét, amelyre a pénzüintézet nem képes három munkanapon belül kifizetést teljesíteni.)

Az Alap által nyújtott biztosítás - a betétek számától és pénznemétől függetlenül - kiterjed minden olyan betétre, amelyet 1993. június 30-ig állami garancia nélkül, valamint 1993. június 30-át követően meghatározott személy nevére szólóan helyeztek el az Alap valamely tagintézeténél. A biztosítás kiterjed továbbá a pénzüintézetek által 1993. június 30. előtt sorozatban, értékpapírszerűen kibocsátott okiratokra is, azok lejártáig, ill. a pénzüintézet által történő első visszaváltásáig.

A betétbiztosítás új rendszerére történő zökkenőmentes átállás érdekében a törvény úgy rendelkezik, hogy az 1993. június 30. előtt elhelyezett, a Ptk. 533 § (4) bekezdés alá eső betétekre az állami szavatosság mindaddig fennmarad, amíg az adott betét meg nem szűnik.

A pénzüintézetekről és a pénzüintézeti tevékenységről szóló 1991. évi LXIX. törvénynek az 1993. évi CXII. törvénnyel végrehajtott módosításának megfelelően a jövőben az Alap fogja teljesíteni az állami garanciás betétek kifizetését is befagyás esetén. A Pénzüintézeti törvény említett módosítása véleményezési joggal ruházta fel az Alapot a pénzüintézetek csődeljárási, felszámolási és végelszámolási feladataival kapcsolatban, a felszámoló kijelölését illetően.

1.3 Az Alap forrásai

Az Alap fő bevételi forrásai az egyszeri csatlakozási díj (22. §), a tagintézetek által teljesített rendszeres, illetve rendkívüli éves befizetés (23. §), amelyeket az Alap által felvett hitelek /21. § (1) bek. c) pont/ és egyéb bevételek (köztük a betétbiztosítás keretében az Alapra átszállt követelésekből megtérülő hányad) egészíthetnek ki. Az Alap működésének első esztendejében hitel felvételére, illetőleg rendkívüli díj beszedésére nem volt szükség.

Azok a pénzüintézetek, amelyek betétgyűjtéssel foglalkoznak, illetve kívánnak foglalkozni, e tevékenység megkezdése előtt, a tagintézetté váláskor egyszeri csatlakozási díjat kötelesek az Alapnak fizetni. A csatlakozási díj a tagintézet jegyzett tőkájének 0,5 százalékával megegyező összeg.

Az éves rendszeres befizetési kötelezettség felső határa a tagintézetnél a tárgyévet megelőző december 31-én meglévő, az Alap által biztosított betétállomány 2 ezreléke. A törvény

lehetőséget ad a díj differenciálására különböző, az Alap által viselt kockázattal arányos tényezők (pl. a tagintézet súlyozott eszköz-kockázati aránya) alapján. Az OBA Igazgatótanácsának 1993. április 23-án hozott határozata alapján a biztosítási díj kulcsa a július 1 és december 31. közötti időszakra egységesen 1,8 ezreléket tett ki.

Az Alap legfontosabb bevételét jelentő rendszeres befizetést a tagintézetek negyedéves részletekben, legkésőbb a tárgynegyedév első hónapjának 15. napjáig kötelesek teljesíteni. A befizetés mértékének meghatározása a tagintézet bevallásán alapul.

Nyolc pénzügyintézet a volt Ingatlanbank Rt. lakossági forrásainak biztosítása érdekében 1991. évben a **Magyar Nemzeti Bankhoz** - a betétvédelmi alap megelőlegezési számlára - átutalt 1.265.000.000,- Ft-ot. Ezt az összeget a törvény 48. § (2) bekezdése értelmében az 1993. évi OBA biztosítási díjak fizetésénél a kötelezettség megállapítása során előlegként kellett beszámítani. 1993-ban a beszámítás 326.532.111,- Ft-ot, azaz a megelőlegezésre befizetett összeg 26 %-át tette ki.

1.4 Az Alap irányító és ellenőrző testülete

Az 1993. évi XXIV. törvény 12. § (1) bekezdése alapján az Alap legfőbb szerve az **Igazgatótanács**, amelynek tagjai a Magyar Nemzeti Bank elnöke, a Pénzügyminisztérium közigazgatási államtitkára, az Állami Bankfelügyelet elnöke, s a pénzügyintézetek érdekképviselői szervezetei által kijelölt két személy, továbbá az Alap ügyvezető igazgatója. Az Igazgatótanács évenként elnököt és alelnököt választ. 1993-ban az elnöki funkciót a jegybank elnöke, Bod Péter Ákos, az alelnöki feladatkört a Magyar Bankszövetség főtitkára, Pulai Miklós látta el. 1994-ben Pulai Miklós lett az Alap Igazgatótanácsának soros elnöke, az Állami Bankfelügyelet elnöke, Botos Katalin pedig a soros alelnöke.

A törvény 10. §-a értelmében az Alap pénzügyi-számviteli ellenőrzését az **Állami Számvevőszék** végzi.

Az Alap Igazgatótanácsa a Számviteli Törvény 73. §-a és a 34/1994. (III.18.) Korm. rendelet 11. §-a szerinti mérlegauditálással a **Deloitte & Touche Kft-t** bízta meg.

2. Az Alap számviteli politikájának fő vonásai

2.1 Könyvvizetés és a beszámolás formája

A számvitelről szóló módosított 1991. évi XVIII. tv. előírásai szerint az Országos Betétbiztosítási Alap az olyan egyéb nem nyereségérdekeltségű szervezetek közé tartozik, amelyek speciális könyvvizetési és éves beszámoló készítési kötelezettségének szabályozása a számviteli törvényben és az OBA törvényben kapott felhatalmazás alapján a Kormány feladata.

A Kormány a betétbiztosítási alapok és az intézményvédelmi alapok beszámoló készítési és könyvvizetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 34/1994. (III.18.) sz. rendelete a következőket írta elő:

- Az Alap *kettős könyvvitelen* alapuló beszámolót köteles készíteni. A beszámoló a mérleget, az eredménykimutatást, a kiegészítő mellékletet és az igazgatósági jelentést foglalja magában.
- Az Alap vezetése és a tagintézetek minél pontosabb tájékoztatása érdekében eredménykimutatását *összköltség-eljárással* készíti.
- A beszámolót legkésőbb a tárgyévet követő év május 31-ig kell elkészíteni és benyújtani az **Állami Számvevőszékhez**, továbbá megküldeni a **Pénzügyminisztériumhoz**, a **Magyar Nemzeti Bankhoz**, az **Állami Bankfelügyelet**hez, a **Magyar Bankszövetséghez**, az **Országos Takarékszövetkezeti Szövetséghez**, valamint a tagintézetekhez.

2.2 A beszámolóban alkalmazott értékelési eljárások ismertetése

Az Alap számviteli politikáját az Igazgatótanács 1994. április 14-én fogadta el. Alapvető célja a valós eredmény megbízható kimutatása, illetve ennek számviteli alátámasztása.

A valós eredmény minél pontosabb meghatározása érdekében a mérlegkészítés időpontja a tárgyévet követő év április 30-ában lett meghatározva. Az Alap által alkalmazott **főbb értékelési eljárások** a következők:

A *befektetett eszközöket* és a *forgóeszközöket* beszerzési költségükön szerepeltetjük a mérlegben, csökkentve azt a számviteli törvény 37-39. § szerint elszámolt leírásokkal (értékcsökkenéssel).

Ezen belül:

Az *immateriális javakat* és a *tárgyi eszközöket* a mérlegben nettó értéken mutatjuk ki, amely a beszerzési, vagy előállítási költség (bruttó érték) és az elszámolt értékcsökkenés különbözete.

A *követeléseket* a mérlegben általában bekerülési értéken szerepeltetjük.

- A *belföldi vevőkövetelést* a számlázott, elismert összegben szerepeltetjük.
- *Tagintézetekkel szembeni követelést* a csatlakozási és a rendszeres éves befizetésként fennálló díjkövetelést addig tartjuk nyilván könyv szerinti értéken a mérlegben, amíg azt ki nem egyenlítették.
- *Pénzintézetekkel szemben fennálló követelést* a bankkivonattal egyező adattal, könyv szerinti értékkel vettük fel a mérlegbe.
- Az *állammal szembeni követelésként* nyilvántartott - az állami szavatosságot élvező betétek kifizetése után járó megbízási díjat - a Pénzügyminisztériumnak benyújtott számla adataival egyező értékkel szerepeltetjük a mérlegben.

A *pénzeszközök* közül a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő készpénz összegét a pénztárkönyvvel és a leltárral egyező összegben vettük fel a mérlegbe.

A **bankbetétek** értékét a mérleg fordulónapján a bankkivonattal egyező értékben szerepeltetjük a mérlegben.

A **bankszámlák** közötti és a bank és pénztár közötti átvezetési számlák egyenlegét a mérlegbe könyv szerinti értéken állítottuk be.

A **kötelezettségeket** a mérlegben könyv szerinti értéken mutatjuk ki.

A **Heves és Vidéke Takarékszövetkezettel** szembeni követelésünkre a Számviteli Törvénnyel összhangban, a felszámoló által közölt becslés és a takarékszövetkezet felszámolási nyitómérlege alapján, egyedi mérlegeléssel **céltartalékot** képeztünk.

Az előzőekben ki nem emelt eszközök és források értékelése a Számviteli Törvény általános előírásai szerint történt.

2.3 Az értékcsökkenés elszámolási módszerének ismertetése

a, Az **immateriális javak** esetében az értékelés alapja a beszerzési ár. A terv szerinti értékcsökkenést a szoftvereknél a várható használati idő függvényében számoltuk el, melyet ez esetben - figyelembe véve a gyors fejlődést - 3 évben határoztuk meg.

b, A **tárgyi eszközök** esetében az értékelés alapja a beszerzési költség.

Az Alap a 20.000.- Ft egyedi beszerzési érték alatti tárgyi eszközök esetében azok használatba vételekor egy összegben számolja el az értékcsökkenést.

A tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenési leírása a társasági adóról szóló törvényben foglalt mértékek alapján került meghatározásra.

B. A mérleg és az eredménykimutatás tételeihez kapcsolódó részletezések, magyarázatok

3. Az eszközállomány összetétele

Megnevezés	1993.XII.31.	Megoszlás %-a
------------	--------------	---------------

Immateriális javak	5.207	0,7
Tárgyi eszközök	24.222	3,0
Befektetett pénzügyi eszközök	257	0,0
<i>Befektetett eszközök össz.</i>	<i>29.686</i>	<i>3,7</i>
Követelések	201.095	24,7
Értékpapírok	498.062	61,3
Pénzeszközök	80.951	10,0
<i>Forgóeszközök együtt</i>	<i>780.108</i>	<i>96,0</i>
<i>Aktív időbeli elhatárolások</i>	<i>2.624</i>	<i>0,3</i>
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	812.418	100,0

Tárgyi eszközeink megoszlása a főbb eszközcsoportok szerint a következő volt:

járművek:	6.423 eFt
műszaki berendezések:	11.170 eFt
egyéb berendezések:	6.629 eFt
tárgyi eszközök:	24.222 eFt

Az eszközök jelentős részarányát képviselik a forgóeszközök (96,0 %), ezen belül is az értékpapírok, melyek az összes állomány 61,3 %-át teszik ki.

3.1 Befektetett eszközök

3.1.1 Immateriális javak

Az Alap az év végén 29.686 eFt értékű befektetett eszközállománnyal rendelkezett. Az immateriális javak 1993. december 31-i záróállománya 5.207 eFt, mely teljes egészében szoftver termékekből áll.

3.1.2 Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközök összetételében 46,1 %-ot tesznek ki a számítástechnikai eszközök (11.170 eFt).

A tárgyév során az immateriális javak és tárgyi eszközök bruttó értéke és az értékcsökkenés elszámolása az alábbiak szerint alakult:

Változás	eFt
Nyitó állomány	0
Tárgyévi aktiválás	31.793
Tárgyévi értékcsökkenés	2.364
Záró állomány	29.429

Terven felüli leírásra a tárgyévben nem került sor.

3.1.3 Befektetett pénzügyi eszközök

Adott kölcsönök között szerepeltetjük munkatársainknak a korábbi munkahelyétől átvállalt lakásvásárlási munkáltatói kölcsöntartozását 257 eFt értékben.

3.2 Forgóeszközök

3.2.1 Követelések

Tagintézzettel szembeni követelésként (191.992 eFt) mutatjuk ki a követelések bejelentésére előírt határidőig a felszámolónak bejelentett, a Heves és Vidéke Takarékszövetkezetről befagyott, OBA biztosítás alá eső betétek betéteseknek kifizetett összegében az Alapra átszállt követeléseket, továbbá a bruttó kamatozású betétek adóköteles kamata után a pénzügyintézet helyett az adóhatóságnak megfizetett forrásadót. Itt szerepeltetjük még a **Prudentia Könyvvizsgáló Rt.** által feltárt, tévesen állami garanciás betétként kifizetett, az OBA által elismert betétek összegét, melyet jogfenntartó igénybejelentésként juttatunk el a felszámolóhoz.

A Pénzügyminisztérium megbízása alapján ellenőriztük a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet állami garanciás betéteinek kifizetését. Ennek teljesítése érdekében megbízást adtunk a Prudentia Könyvvizsgáló Rt.-nek értékelő jelentés készítésére. A Prudentia Rt. helyszíni vizsgálata a takarékszövetkezet nyilvántartásaiban hibás könyvelést és betétek helytelen kifizetését állapította meg. A könyvvizsgálat mintegy 3 millió forint összegű olyan betét kifizetését tárta fel, melyet a takarékszövetkezet tévedésből állami garanciás betétként fizetett ki, holott azok az OBA biztosítás hatálya alá tartoztak. Az Alap a helytelenül kifizetett összeget a Pénzügyminisztérium által megjelölt számlára átutalta.

A megbízással összefüggésben felmerült költségeinkről kiállított számlánkat, a Pénzügyminisztérium a mérleg fordulónapjáig nem egyenlítette ki, ezért azt mérlegünkben **állammal szembeni követelésként** tartjuk nyilván 5.135 eFt összegben. A mérlegkészítés napja után követelésünket a Pénzügyminisztérium elismerte és a kifizetéséről rendelkezett.

A csatlakozási díjfizetési kötelezettségek, és az azok befizetései különbözeteként a **jegyzett, de be nem fizetett törzstőke** összegében nyilvántartásunk szerint 1.269 eFt mutatkozott a mérleg fordulónapján. A mérlegkészítésig eltelt időszak alatt ez a követelésünk 2,9 eFt-ra csökkent, mely 32 db csekély összegű túlfizetésből és 9 db hiányos fizetésből tevődik össze a takarékszövetkezetek köréből.

3.2.2 Értékpapírok

A 1993. évi XXIV. törvény 20. § (4) bekezdése arról rendelkezik, hogy az Alap a csatlakozási- és biztosítási díjából származó bevételét a működési és esetleges betétkifizetési kiadásaival csökkentve - vagyis a likvid pénzeszközeit - köteles állampapírokban tartani. Ennek megfelelően a mérleg fordulónapján 498.062 eFt értékben rendelkezünk *értékpapírokkal*, melynek megoszlása a következő volt:

Megnevezés	Beszerzési érték (eFt)	Lejárat
D 90 napos kincstárjegy	32.062	1994.03.29.
Államkötvény 2005/A	436.000	1994.01.13.
30 napos lejáratú ért.papír	30.000	1994.01.13.
ÖSSZESEN	498.062	

3.2.3 Pénzeszközök

A mérleg fordulónapján pénzeszközeink az alábbiak szerint alakultak:

Megnevezés	Összeg (eFt)	Megoszlás (%)
MNB elszámolási számla	62.179	76,8
Bankszámlák (3 db)	16.723	20,7
OBA házipénztár	12	0,0
Átvezetési számla	1.329	1,6
CA elszámolási számla	708	0,9
ÖSSZESEN	80.951	100,0

A táblázatból kitűnik, hogy az elszámolási számlán tartott összeg a meglévő szabad pénzállomány 76,8 %-át tette ki a fordulónapon. Az OBA törvény 37. § (2) bekezdése értelmében a pénzüintézet betéteinek befagyásától számított 30 napon belül az Alapnak a betétesek kifizetését meg kell kezdenie. Ezért, valamint a kifizetésre engedélyezett, de a kifizető pénzüintézetnél a betétes által még fel nem vett összegek miatt számlánkon a kifizetésekhez elegendő likvid pénzeszközt kellett tartanunk.

A kifizetések nagyságrendjének érzékeltetésére közöljük az 1993. október 24-től december 31-ig a betétesek kártérítése céljából kifizetett összeget:

Kifizetés módja	Kifizetett betét nettó összege (eFt)	Megoszlás (%)
K&H Budapest	114.239	60,1

K&H Heves	72.191	38,0
Takarékszövetkezet.	3.432	1,8
OBA közvetlen (postai)	259	0,1
ÖSSZESEN	190.121	100,0

4. Források megoszlása

Megnevezés	1993.XII.31-i állomány	Megoszlás %-a
Saját tőke	624.991	76,9
Kötelezettségek	7.679	0,9
Céltartalékok	172.792	21,3
Passzív időbeli elhatárolások	6.956	0,9
FORRÁSOK ÖSSZESEN	812.418	100,0

A saját tőke állománya a mérleg fordulónapján alacsonyabb (624.991 eFt) az induláskor fizetett csatlakozási díjnál (662.693 eFt), aminek alapvető oka a nagyvolumenű céltartalékképzés miatti negatív mérleg szerinti eredmény.

4.1 Saját tőke megoszlása:

	(eFt)
Jegyzett tőke	662.693
Eredménytartalék	- 540
Mérleg szerinti eredmény	- 37.162
	624.991

Eredménytartalékunk terhére 1993. évben 6 db telefonvonalat vásároltunk a MATÁV-tól.

4.2 Kötelezettségek alakulása

A **belföldi szállítókkal szembeni kötelezettség** 693 eFt, mely tartalmazza az év végi számlázások miatti áthúzódó tételeket.

A **rövid lejáratú kötelezettségek** (3.554 eFt) között szerepeltetjük az állam felé teljesítendő befizetési kötelezettségek áthúzódó adó tételeit (SzJA, munkaadói-, munkavállalói járulék, TB járulék). Késedelmes fizetésünk, elmaradásunk tárgyévben nem volt.

Az **állammal szembeni kötelezettség**ként (3.432 e Ft) mutatjuk ki - a követeléseknél említett, a Hevesi Takarékszövetkezet által tévesen állami garanciás betétként kifizetett betéteknek - az OBA által átvállalt összegét.

A **fizetendő adók** között mutatjuk ki eszközeink hasznosításából származó bevételeket terhelő ÁFÁ-t.

4.3 Céltartalékképzés

A beszámoló készítésre vonatkozó kormányrendelet 5. §. (4) bekezdése értelmében a pénzügyintézzel szembeni követeléseként mutatjuk ki (191.992 eFt)

- az Alapra betétkifizetés következtében átszállt, (188.560 eFt)
- a Heves és Vidéke Takarékszövetkezetnél tévesen állami garanciásként kifizetett betéteket (3.432 eFt)

melyek mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett összege után - a számviteli törvény szerinti egyedi minősítésnek megfelelően - az egyéb ráfordítások terhére céltartalékot kell képezni.

A céltartalékképzés alapjául a felszámoló által követeléseink várható megtérülésére adott előrejelzés szolgál, mely szerint követeléseinknek csak 10-30 %-a elégíthető ki a felszámolás befejeztéig.

Az óvatosság elve, valamint a rendelkezésünkre álló információk (a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet 1993. december 28-i mérlegfelülvizsgálati jelentése) alapján a 10 %-os megtérülést tartjuk valószínűbbnek.

Követelésünk összege 1993. XII. 31.-én:	(eFt)
- nettó betétkifizetés:	186.690
- forrásadó:	1.870
	188.560
Tévesen állami garanciásként kifizetve	3.432
Összesen	191.992
Céltartalék= hitelezői követelés * 90 %	172.792

4.4 Passzív időbeli elhatárolások

Passzív időbeli elhatárolásként a mérleg fordulónapján 6.638 eFt-ot mutattunk ki. Ez tartalmazza:

- azt az összeget, amellyel egyes tagintézeteinkkel szemben a kötelezettség nem helyes összegű előírása miatt az év végi elszámolás során biztosítási díjbevételeinket csökkentettük,
- az MNB 1993. évre vonatkozó pénzforgalmi jutalékát, valamint 1993. évet terhelő különféle költségeket.

5. Az eredménykimutatás egyes tételeihez kapcsolódó kiegészítések

5.1 Bevételek alakulása

A 260.055 eFt összegű bevételeink szerkezetét az alábbi összeállítás tükrözi:

Megnevezés	Megoszlás (%)
Éves biztosítási díjak	74,9
Állami szavatolt betétek kifizetésének ellenőrzésével kapcsolatos díj	2,0
Késedelmi kamat	1,0
Értékpapírok hozama	22,0
Egyéb	0,1
ÖSSZESEN	100,0

Tavaly bevételeink 74,9 %-a a tagintézetek által fizetett biztosítási díjkból és egyéb bevételeinkből származott. A befizetési kötelezettséget a tagintézetek maradéktalanul teljesítették.

Az állami garanciás betétek kifizetésének ellenőrzéséből származó bevételünk 5.135 eFt volt, melynek pénzügyi rendezése 1994-ben várható.

Jelentős hányadot, - mintegy 22 %-ot - képvisel bevételeink között a pénzügyi műveletek bevétele 57.110 eFt értékben, mely a portfóliókezelőnk által állampapírokban lekötött szabad pénzeszközökkel való gazdálkodásnak az eredménye.

5.2 A költségek költségnemenkénti alakulásának bemutatása

Az Alap tárgyidőszaki költségnemei az Igazgatótanács által megállapított előiránnyal egybevetve a következők szerint alakultak:

Költségnem	Terv (eFt)	Tény (eFt)	Teljesítés (%)	Megoszlás (%)
Anyagköltség	1.388	1.053	76	1,2
Anyagjellegű ktsg	1.101	1.292	117	1,5
Bér- és személyi jellegű ktsg	21.749	21.828	100	25,4

TB	9.017	8.894	99	10,3
ÉCS kis értékű	45	170	380	0,2
ÉCS	-	2.367	-	2,8
Egyéb	70.606	50.424	71	58,6
KTSG ÖSSZ.:	103.906	86.027	83	100

A III-IV. negyedévi működési költségek tervszámainak kialakításánál célul tűztük ki a költségek 12 %-os csökkentését a II. negyedévi tényszámokhoz képest. Feszés költséggazdálkodásnak köszönhetően a működési költségek színvonala a tervezettnél csupán 83 %-át érte el.

Terv szerinti értékcsökkenést 1993-ban a 31.793 eFt értékű tárgyi eszközök után 2.367 eFt összegben számoltunk el.

Az egyéb költségek közül a tárgyidőszak költségnemenkénti megoszlása a következő:

Költségneve	Megoszlás %
Irodabérleti díj	8,0
OBA megismertetését szolgáló költség	46,1
Értékpapírkezelési jutalék	3,7
Oktatási költség	2,1
Egyéb ktsg	40,0
ÖSSZESEN	100,0

Az OBA törvény 41. §-ban foglalt tájékoztatási kötelezettségnek megfelelően a betéteseket tájékoztatni kell az Alap tevékenységéről, azaz a biztosítás mértékéről és feltételeiről.

Ennek a kötelezettségnek egyrészt a bankok betétgyűjtésért felelős középvezetőinek, illetve ügyfélszolgálati munkatársainak oktatásával, kézikönyvvel való ellátásával, másrészt az érintett betétesek sokszázvezres táborát megcélzó, a tömegkommunikáció legszélesebb eszköztárát igénybe vevő reklámkampánnyal tettünk eleget az előirányzott költségkereten belül.

Oktatási költségeink 64,6 %-a az új betétbiztosítási rendszerre való átállást megelőzően a tagintézetek dolgozói részére a **Nemzetközi Bankárképző Központ Rt.** bevonásával tartott oktatás költségeiből származott. Az oktatás során országsszerte mintegy kétezer banki alkalmazott részesült ily módon továbbképzésben.

Az **egyéb költségek** között szerepeltetjük az ügyviteli munkát segítő szoftverek bérleti díját, valamint a tagintézeteinktől befolyt, az OBA garancia alá eső betétek állományára vonatkozó adatok feldolgozási díját. Itt került elszámolásra az OBA létrejöttét megelőzően felmerült költségek (irodahasználati díj, irodaszerek, bér, TB), valamint a bérelt irodahelyiségek felújításával kapcsolatos kiadás.

5.3 Ráfordítások, a Heves és Vidéke Takarékszövetkezetről befagyott betétek OBA biztosítás hatálya alá eső kifizetésének járulékos költségei

A tagintézeteink érdekének, valamint az Igazgatótanács döntésének megfelelően, a biztosítási tevékenységünk ellátásából következő feladatainkat megbízásos szerződések útján, zömmel külső cégek bevonásával hajtjuk végre.

A Heves és Vidéke Takarékszövetkezet adatállományának lementését és feldolgozását az **IBA Rt.** végezte el, míg a kifizetések lebonyolítását az OBA törvény 37. § (5) alapján az Alap által megbízott pénzügyintézet teljesíti. A feladat lebonyolításával a **Kereskedelmi Bank Rt-t** bíztuk meg. Nevezett pénzügyintézet a hevesi és budapesti (XIV. Őrs vezér tere 2.) fiókjait jelölte ki a kifizetések teljesítésére.

Az OBA törvény 37. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettségnek eleget téve a **Wunderland Kft.** plakátok nyomtatásával, azok terjesztésével, sajtótájékoztatók megszervezésével és a betétesek kifizetési értesítésének megküldésével működött közre.

A Heves és Vidéke Takarékszövetkezetről befagyott betétek kifizetésével kapcsolatban felmerült OBA költségek megoszlása

Szolgáltató	Megnevezés	Megoszlás (%)	
		1993.IX. 22 - XII. 31.	1994. I. 1 - III. 31.
IBA	Adatfeldolgozás	73,1	54,0

WUNDERLAND	Betétesek tájékoz., összefüggő díj, hirdetés, plakát, stb.	24,2	0,5
OBA közvetlen	Telefon, fax, közlekedés, Rekl.Iroda megbízási díja, TB jár.	2,7	6,7
K&H Bank	K&H fiókok kifizetési szerződésének költsége	0	37,1
Heves és Vidéke Takszöv.	Igénybejelentések fogadása	0	1,7
ÖSSZESEN		100,0	100,0
ÖSSZESEN (eFt)		15.180	8.424

Az összeállításból látható, hogy a betétkifizetés járulékos költségeinek 73,1 %-a a betét- és igénybejelentési adatoknak a számítástechnikai cég által elvégzett feldolgozása miatt merült fel, ezért a megszerzett tapasztalatok hasznosításával a kifizetést támogató rendszer olyan továbbfejlesztését kezdtük meg, amely a jövőben lehetővé teszi a kifizetési rendszer költségeinek a számottévő csökkentését.

A költségek további jelentős hányadát a betétesek tájékoztatásával kapcsolatos kiadások tették ki. Az ilyen célú kiadásokra azonban nemcsak a betétbiztosítási törvényből fakadóan van szükség, hanem a szükséghelyzet során óhatatlanul felbukkanó "jól értesültek" által keltett hangulat ellensúlyozása, azaz az érintett betétesek megnyugtatása miatt is.

A mérleg fordulónapjáig 2.068 db betét került kifizetésre, átlagosan mintegy 100 eFt összegben, az **egy betét kifizetésére jutó fajlagos járulékos költség 7.160.- Ft** volt. A mérlegkészítés időpontjáig további 8.424 eFt növelte a kifizetés költségeit.

Az OBÁ-hoz bejelentett, azonban az OBA- törvény 6. és 7. §-a alapján ki nem fizethető betétek, betétrészek összesítője

	Mennyiség (db)	Összeg (eFt)
Ügyféltiltás	11	2.755,1
Nevesítés hiánya	9	3.159,1
Nem biztosított	22	845,0
Jelentős kedvezmény	4	4000,0
Kamatvágás	985	6.712,5
1 MFt fölötti betét	37	18.933,7
Összesen	1.068	36.405,4

6. A vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmi helyzet alakulása

A vagyoni helyzet mutatói

Eszközök összetétele

Mérl.hiv.	Megnevezés	Összeg (eFt)	Résarány (%)
A.	Befektetett eszközök	29.686	3,7
B.	Forgóeszközök	780.108	96,0
C.	Aktív időbeli elhatárolások	2.624	0,3
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN		812.418	100,0

A vagyonszerkezet vizsgálata:

Tárgyi eszközvagyron aránya az összes vagynon belül

$$\frac{\text{tárgyi eszközök}}{\text{összes eszköz}} * 100 = (24.222/812.418) * 100 = 2,98 \%$$

Követelések aránya a forgóeszköz vagynon belül

$$\frac{\text{követelések}}{\text{forgóeszközök}} * 100 = (201.095/780.108) * 100 = 25,77\%$$

Pénzeszközök aránya a forgóeszközvagynon belül

$$\frac{\text{pénzeszközök}}{\text{forgóeszközök}} * 100 = (80.951/780.108) * 100 = 10,37\%$$

Pénzjövedelem mutatója

Mérleg szerinti eredmény+értékcsökkenési leírás: $-37.162 + 2.537 = - 34.625$

Tárgyi eszközök hatékonysága (forgási sebessége)

$$\frac{\text{biztosítási díj árbevétele}}{\text{tárgyi eszközök bruttó értéke}} = \frac{194.791}{26.340} = 7,39 \%$$

7. Az értékpapír portfólió bemutatása

Az OBA zártkörű versenyeztetés alapján értékpapír portfólió kezelési szerződést kötött a **Creditanstalt Értékpapír Rt**-vel.

A Creditanstalt Rt a megbízás alapján 1993. december 31-ig az alábbi értékpapírok megvásárlását, eladását bonyolította le a számunkra:

Befektetés összege	Kifizetett jutalék (eFt)	Elszámolt kamat, árf.nyer. (eFt)
Magyar Államkötvények	53,3	11.667,2
Diszkont Kincstárjegyek	1.835,5	45.442,3
ÖSSZESEN	1.888,8	57.109,5

1993. évben összesen 21 alkalommal fektettünk be különböző összegeket összesen 797 M Ft értékben, jutalékként 1.888,8 eFt-ot fizettünk portfólió kezelőnknek, és 57.109,5 eFt árfolyamnyereséget, kamatbevételt mutattunk ki.

8. Az eredmény alakulásának összegző értékelése

Az OBA első üzleti évének végén kimutatott 37.162 eFt veszteség bekövetkezésének, a céltartalék képzésén túl több más oka is volt.

A bevételi oldalon a betétkifizetések miatt elmaradt kamatbevétel 4 millió Ft-ra tehető. A Heves és Vidéke Takarékszövetkezet OBA garancia alá eső betéteinek kifizetése miatti kényszerlikvidáció következtében pedig kb. 5 millió Ft bevételtől esett el az Alap.

Kiadási oldalról a csonka üzleti év bevételeinek kellett fedezetet nyújtania számos egyszeri alkalommal felmerült kiadásra. Így jelentős, javarészt meg nem ismétlődő kiadás származott

- az alapítást megelőzően felmerült és az Állami Bankfelügyeletnek az OBA-törvény 48. § (3) alapján 9,7 millió Ft összegben megtérített kiadásokból,
- a nagyértékű tárgyi eszközök beszerzésénél költségként elszámolt ÁFA-ból (8 millió Ft),
- az OBA megismertetését szolgáló marketing kampány 29 milliós ÁFA-val növelt összegéből.

Ezen tényezők együttesen közel 55 millió Ft összegben rontották az Alap eredmény pozícióját, más szóval e tételek nélkül még a jelentős céltartalék képzéssel együtt is pozitív eredmény mutatkozott volna.

9. Egyéb információk

9.1 PHARE program, szaktanácsadás

1992. novemberében az Országos Betétbiztosítási Alap előkészítésével megbízott szakértők a PM PHARE Pénzügyi Fejlesztési Programirodához fordultak az OBA létrehozásában való segítséget kérve. Az EK PHARE programjából 350.000 ECU-ben (kb. 35 millió Ft) limitált keretösszeget bocsátott rendelkezésünkre tanácsadói szolgáltatások finanszírozására. Meghívásos versenyztetés útján az **Ernst & Young** cég kapott megbízatást az Alap felállítását szolgáló tanácsadásra.

A konzulensi munka ezt követő szakasza, - ami időben egybeesett az OBA működése első néhány hónapjával – gyakorlati teendő segítségét célozta. A konzulensi tevékenység összesen

14 emberhónapot tett ki. Ily módon az OBA igen jelentős, a könyveiben nem tükröződő szellemi ismeretre tett szert.

9.2 Hitelezői választmány megalakítása

A **Heves–megyei Bíróság** a Cégközlöny 1993. november 25-én megjelent 47. számában hirdette ki a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet felszámolásának elkezdését, egyúttal felszámolónak a **Concordat Csődgondnok és Tanácsadó Intézet Kft-t** jelölte ki.

A csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi IL tv. 39. § (1) bekezdése alapján, a felszámoló 1994. február 4-re hívta össze a takarékszövetkezet ismert hitelezőit azzal a céllal, hogy a hitelezői választmány megalakítása lehetővé váljon.

A hitelezők gyűlésén az OBA a hitelezői igények mintegy 20 %-ával és az állami szavatosságból eredő követeléseket képviselő Pénzügyminisztérium megbízásából a hitelezői igények további 77 %-ával vett részt. Ezen felül az OBA által meg nem téríthető követelés kapcsán korábban 186 magánszemélytől kapott megbízás alapján e megbízók követelését is képviselte.

A résztvevő hitelezők többsége megszavazta a **Hitelezői Választmány** megalakítását.

A választmány röviddel megalakulását követően írásban részletes, dokumentumokkal alátámasztott tájékoztatót kért a felszámolótól, többek között a takarékszövetkezet vagyoni helyzetéről, a felszámolás várható költségeiről és a folyamatban lévő peres ügyekről.

9.3 Célrészjegyek kárpótlási kifizetése az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség (OTSZ) által felajánlott összegből

A Heves és Vidéke Takarékszövetkezet esetében a pénzügyintézeti, valamint a szövetkezeti törvénnyel ellentétes gyakorlatra vallott, hogy a részjegyeket tetszés szerinti lejáratra, gyakorlatilag betétként forgalmazták, így a pénzügyintézet szavatoló tőkéjébe az 5 éves lekötést el nem érő részjegyeket is beszámították. A részjegyekről kiállított okiratok jelentős része nem az erre rendszeresített nyomtatványon került a tulajdonosoknak átadásra, így azokba a visszafizetésért vállalt helytállási kötelezettség vonatkozásában megtévesztő információk kerültek feltüntetésre (pl. állami helytállás).

Az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség – kezdeményezésünkre – 1993. október 28-án úgy határozott, hogy a Nemzeti Színház építésére korábban összegyűlt pénzből 22,5 millió forintot 1993. november 22-től a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet károsult részjegy tulajdonosainak kárpótlására fordít. Ez az összeg arra teremtett lehetőséget, hogy az Alaprészjegy I., II: és Célrészjegy tulajdonosok a részjegyeik után - osztalék nélkül – legfeljebb 50.000 Ft-ig kapjanak kárpótlást.